

Extenzíven kezelt gyepek Budapesten

Takács Noémi
Főpolgármesteri Hivatal
Várostervezési Főosztály
Tájépítészeti Osztály

**Beporzók védelme és
települési zöldfelületek**

2021. június 23.

takacsno@budapest.hu

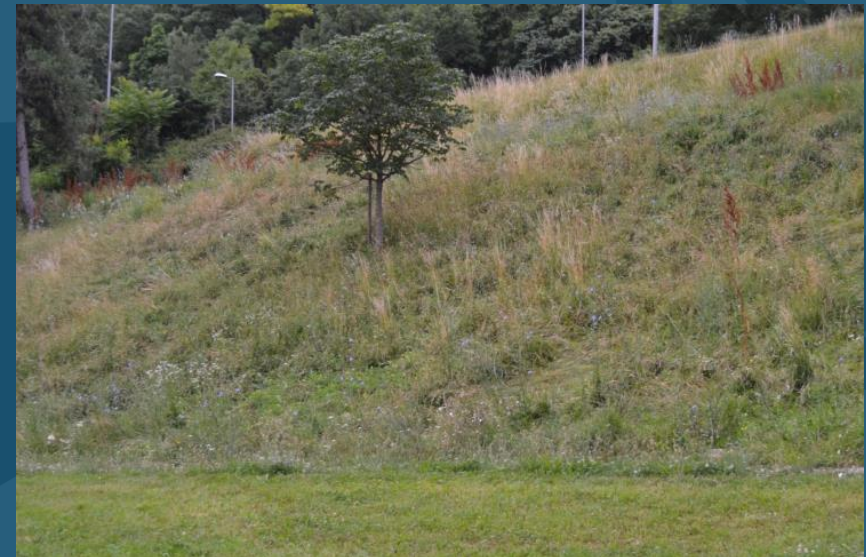
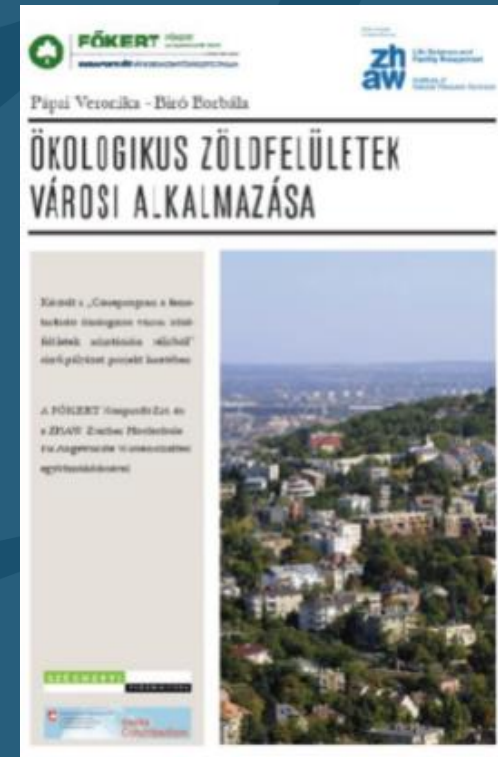
FŐKERT Budapest Biodiverzitás projekt 2014

Már 2014-ben történtek kísérletek a zöldfelületek ökológiai szemléletű kezelésének bevezetésére.

Biodiverzitás tanösvény került kialakításra az Óbudai-szigeten.
Célja: felhívni a figyelmet az élővilág sokszínűségére és a sokféleség megőrzésének fontosságára.

Rovarhotelek, madárodúk, biodiverz kiültetések és tájékoztató táblák

A Tabánban és a Gellért-hegyen összesen 3500 m² rézsűs felületen alakított ki alternatív gyepfelületet a FŐKERT, amelyeket évenként egyszer kaszálnak. Ezeken az évek során fokozatosan természetközeli növénytársulás alakult ki.

Á T F O G Ó C É L O K

Egészséges
várost segítő
zöldinfrastruktúra

Klímatudatos városi
zöldinfrastruktúra
fenntartása

Biodiverzitást
segítő városi
zöldinfrastruktúra
fenntartás és fejlesztés

Együttműködésen
alapuló
zöldinfrastruktúra
fejlesztés

Okos
zöldinfrastruktúrájú
város

Klímatudatos zöldinfrastruktúrájú város kialakítása

fő stratégiai elemek:

- a város felmelegedésének csökkentése
- a városi hősziget-hatás mérséklése
- a klímaváltozás hatásaihoz alkalmazkodó zöldinfrastruktúra üzemeltetése

BIODIVERZITÁS NÖVELÉSÉT SEGÍTŐ VÁROSI ZÖLDINFRASTRUKTÚRA FENNTARTÁSA ÉS FEJLESZTÉSE

RADÓ DEZSŐ TERV
BUDAPEST ZÖLDINFRASTRUKTÚRA
FEJLESZTÉSI ÉS FENNTARTÁSI AKCIÓTERVE

Ökológiai szemléletű parkfenntartás a FÖKERT-nél. Ami megvalósult:

- Közösségi komposztálás bevezetése – több helyszínen
- Madarak költési időszakának tiszteletben tartása – gallyazás, kivágás csak vis major esetben, veszélyessé vált fák esetén történhet március 15. és augusztus 15. között + MME szakfelügyelet és fészekmentés
- Nagyobb parkokban 1000 darab madárodú kihelyezésével segítik a városi odúlakó madárállományok költési esélyeit
- Kivezetésre kerültek a glifozát tartalmú gyomirtószer
- Intenzíven kaszált gyepfelületek méretének, kaszálások számának csökkentése

Épített vagy parkként hasznosított zöldfelületek városökológiai jelentősége

Ökoszisztéma szolgáltatások:

- Erózió elleni védelem
- Mikroklíma – hőszigetelés mérséklése
- Vízvisszatartás

Koncepció: a biodiverzitás fenntartásában és növelésében a természetvédelmi és természetközeli élőhelyek mellett az épített zöldfelületek is nagy szerepet játszanak.

Őrzik az egykori élőhelyekre jellemző növénytársulásokat és a hozzájuk kötődő állatvilágot, amit sokszor az intenzív fenntartás vagy az intenzív használat visszaszorít.

Védett növények és állatok előfordulása
pl. Óbudai-sziget

potenciális élőhelyek

A biodiverzitás növelése érdekében extenzíven (természetvédelmi kezelési módszerek adaptálásával) kezelt gyepterületek kijelölése

A fenti intézkedések sorába illeszkedik a kaszálások számának csökkentése

A gépi kaszálás negatív hatásai:

- Élőlények sérülése, pusztulása
- Táplálékbázis, búvóhelyek eltűnése
- Kitétség a predátoroknak
- Hirtelen megváltozó mikroklíma
- Talajfelszín tömörödése
- Talajélet károsodása

Legjobb kezelés a legeltetés lenne

Hagyássávok, búvósávok jelentősége

Kijelölt extenzív gyepterületek Budapesten

Szemponatok az extenzíven kezelt gyepterületének kijelölésekor

- jó állapotú, beállt gyepek
- meredek rézsűk
- félreeső területek
- védett növények élőhelyei

2021-ben 22 foltban extenzíven kezelt gyepek
28 hektáron, az összes kezelt gyepp kb. 4,5 % -a

Évi 5-7 kaszálás helyett 1-2-szeri kaszálás!

Nem történik felülvetés – kísérlet

A Vadvirágos Budapest Program meghirdetése a Föld napján

Tervezett kommunikáció és rengeteg spontán reakció

Negatív:

Allergén gyomnövények

Kutyasétáltatók panasza:

Egérárpa - toklász

Pozitív:

Parklátogatói élménybeszámolók

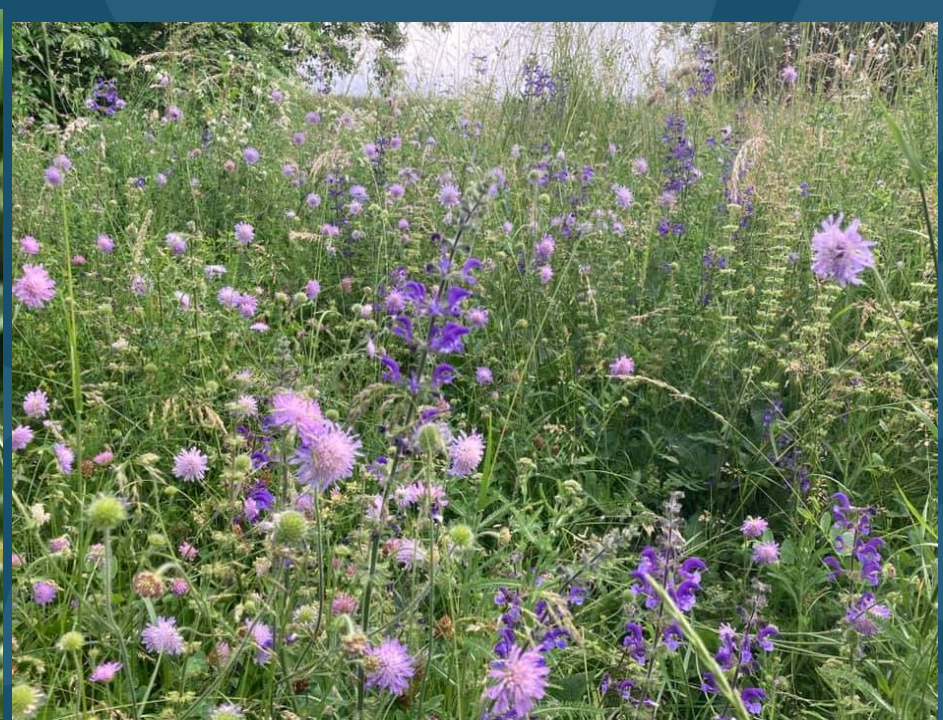
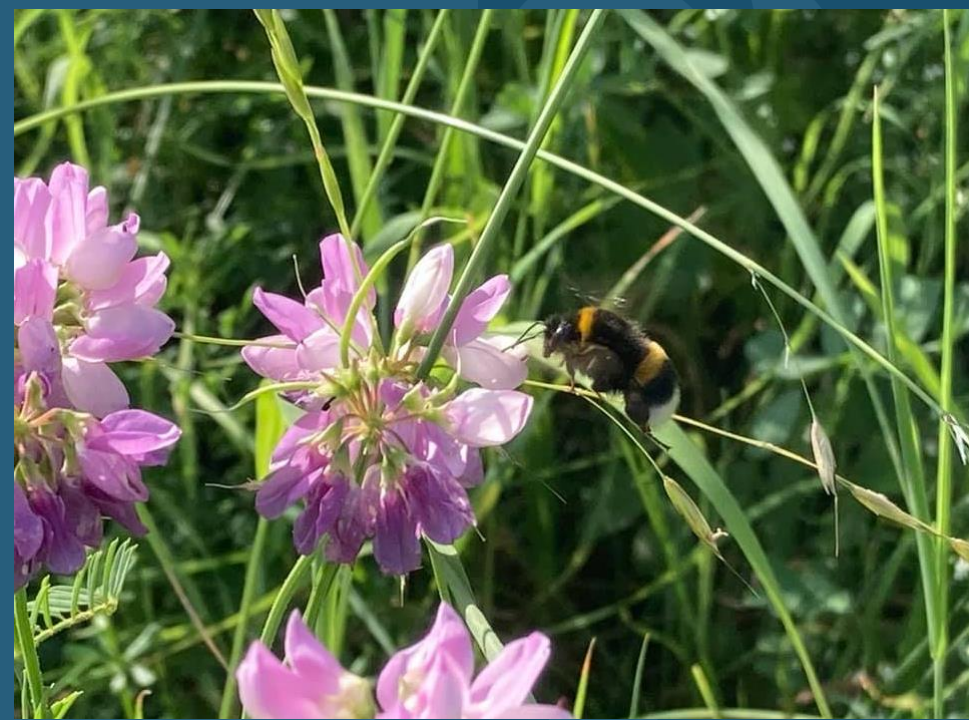
A szemlélet átvitele saját lakókörnyezetbe

Bíztatás a folytatáshoz

- Parkhasználók tájékoztatása és a táblák kihelyezése az extenzív gyepfoltok jelölésére
- Szegélyek, utak mentén kaszálás egy sávban
- Nem zöldfelület-fenntartási hiányosságról, hanem tudatos ökológikus zöldfelület-gazdálkodásról van szó!

Védett és fokozottan
védett növények
megjelenése

Köszönöm a figyelmet!

